EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 1.2.2021.
COM(2021) 34 final

2021/0018 (COD)

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o početnim kvalifikacijama i periodičnom osposobljavanju vozača određenih cestovnih vozila za prijevoz robe ili putnika (kodificirani tekst)

(Tekst značajan za EGP)

OBRAZLOŽENJE

1. U kontekstu Europe građana Komisija veliku važnost pridaje pojednostavnjenju i objašnjenju prava Unije kako bi ono bilo jasnije i pristupačnije građanima te kako bi se građanima dala mogućnost i prilika da ostvare svoja posebna prava koja su im njime dana.

   Taj cilj ne može se ostvariti sve dok brojne odredbe koje su nekoliko puta izmijenjene, često i znatno, ostaju razasute u različitim aktima, pa se moraju tražiti dijelom u izvornom aktu, a dijelom u aktima o izmjenama. Kako bi se pronašla pravila na snazi, potreban je opsežan istraživački rad i usporedba mnogih različitih akata.

   Zbog toga je od ključne važnosti i kodifikacija pravila koja su često mijenjana kako bi pravo bilo jasno i transparentno.

2. Komisija je 1. travnja 1987. donijela odluku[1] da će svojem osoblju dati uputu o tome da bi sve akte trebalo kodificirati nakon najviše deset izmjena, naglasivši kako je riječ o minimalnom zahtjevu te da bi odjeli morali nastojati kodificirati tekstove za koje su nadležni i u kraćim razmacima kako bi se osiguralo da su odredbe jasno i lako razumljive.

3. To je potvrđeno u Zaključcima predsjedništva Europskog vijeća u Edinburghu (u prosincu 1992.)[2] te je naglašena važnost kodifikacije jer se njome osigurava izvjesnost u pogledu prava koje se primjenjuje na određeni predmet u određeno vrijeme.

   Kodifikacija se mora obaviti u cijelosti u skladu s uobičajenim postupkom za donošenje akata Unije.

   Budući da se akti koji se kodificiraju sadržajno ne izmjenjuju, Europski parlament, Vijeće i Komisija sporazumjeli su se u međuinstitucijskom sporazumu od 20. prosinca 1994. da se za brzo donošenje kodificiranih akata može primijeniti ubrzani postupak.

4. Svrha ovog prijedloga je kodificirati Direktivu 2003/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2003. o početnim kvalifikacijama i periodičnom osposobljavanju vozača određenih cestovnih vozila za prijevoz robe ili putnika, o izmjeni Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3820/85 i Direktive Vijeća 91/439/EEZ te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 76/914/EEZ[3]. Novom direktivom nadomjestit će se razni akti koji su u nju ugrađeni[4]; ovaj prijedlog u cijelosti prenosi sadržaj akata koji se kodificiraju te se njime oni objedinjuju u jedan akt samo uz one formalne izmjene koje su potrebne za kodifikaciju.

5. Prijedlog kodifikacije izrađen je na temelju privremene konsolidacije, na 24 službena jezika Direktive 2003/59/EZ i akata o njihovim izmjenama, koju je obavio Ured za publikacije Europske unije s pomoću sustava za obradu podataka. U slučajevima kada su člancima dani novi brojevi, korelacija između starih i novih brojeva prikazana je u tablici u Prilogu V. ovoj Uredbi.

---

1 COM(87) 868 PV.
2 Vidi Prilog 3. dijelu A. Zaključaka.
3 U zakonodavnom programu za 2020. godinu.
4 Vidi Prilog IV. dio A. ovom prijedlogu.

↓ 2003/59/EZ (prilagođeno)

2021/0018 (COD)

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o početnim kvalifikacijama i periodičnom osposobljavanju vozača određenih cestovnih vozila za prijevoz robe ili putnika (kodificirani tekst)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak ⌦ 91. ⌫,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora[5],

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija[6],

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

↓

(1) Direktiva 2003/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća[7] značajno je izmijenjena nekoliko puta[8]. Radi jasnoće i racionalnosti tu bi direktivu trebalo kodificirati.

↓ 2018/645 uvodna izjava 1.

(2) U Bijeloj knjizi od 28. ožujka 2011., naslovljenoj „Plan za jedinstveni europski prometni prostor – Ususret konkurentnom prometnom sustavu u kojem se učinkovito

[5] SL C […], […], str. […].

[6] SL C […], […], str. […].

[7] Direktiva 2003/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2003. o početnim kvalifikacijama i periodičnom osposobljavanju vozača određenih cestovnih vozila za prijevoz robe ili putnika, o izmjeni Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3820/85 i Direktive Vijeća 91/439/EEZ te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 76/914/EEZ (SL L 226, 10.9.2003., str. 4.).

[8] Vidi Prilog IV. dio A.

gospodari resursima", Komisija utvrđuje cilj „nulta vizija"[9] prema kojem bi se Unija do 2050. trebala približiti nultoj stopi smrtno stradalih u cestovnom prometu.

↓ 2018/645 uvodna izjava 2.

(3) Komisija je u svojoj komunikaciji o smjeru politike u području sigurnosti prometa na cestama za razdoblje 2011. – 2020., naslovljenoj „Ususret sigurnom europskom cestovnom prostoru: smjer politike u području sigurnosti prometa na cestama za razdoblje 2011. – 2020."[10], predložila cilj daljnjeg smanjenja za polovicu ukupnog broja smrtno stradalih na cestama u Uniji do 2020., počevši od 2010. Kako bi postigla taj cilj Komisija je utvrdila sedam strateških ciljeva, uključujući poboljšanje edukacije i osposobljavanja sudionika u cestovnom prometu i zaštitu ranjivih sudionika u cestovnom prometu.

↓ 2018/645 uvodna izjava 3.

(4) Na sastanku održanom 23. i 24. listopada 2014. Europsko vijeće podržalo je obvezujući cilj smanjenja domaćih emisija stakleničkih plinova u cjelokupnom gospodarstvu od najmanje 40 % do 2030. u odnosu na 1990. Taj će cilj smanjenja emisija pomoći u postizanju dugoročnih ciljeva Pariškog sporazuma te bi svi gospodarski sektori trebali pridonijeti njegovu ostvarivanju. Prometni sektor iziskuje sveobuhvatan pristup promicanju smanjenja emisija i energetske učinkovitosti. Trebalo bi postići napredak prema mobilnosti s niskim razinama emisija, između ostalog i s pomoću istraživanja te primjene tehnoloških dostignuća koja su već raspoloživa. Potrebno je odgovarajuće osposobljavanje vozača kako bi vozili na što učinkovitiji način.

↓ 2003/59/EZ uvodna izjava 3. (prilagođeno)

(5) Kako bi se vozačima omogućilo ispunjavanje zahtjeva koji proizlaze iz tržišta cestovnog prometa, pravila ⌦ Unije o najnižoj razini osposobljenosti za vozače u cestovnom prometu ⌫ trebala bi vrijediti za sve vozače bez obzira na to jesu li samozaposleni ili plaćeni radnici te obavljaju li prijevoz za vlastite potrebe ili kao javnu uslugu.

↓ 2003/59/EZ uvodna izjava 4. (prilagođeno)

(6) Cilj pravila ⌦ Unije o najnižoj razini osposobljenosti za vozače u cestovnom prometu ⌫ je osigurati da je vozač na temelju svoje kvalifikacije osposobljen i za pristup prijevoznoj djelatnosti i za njezino obavljanje.

---

[9] COM(2011) 144 final.

[10] COM(2010) 389 final.

↓ 2003/59/EZ uvodna izjava 5.

(7) Određenije, obveza posjedovanja početne kvalifikacije i obavljanja periodičnog osposobljavanja namijenjena je poboljšanju sigurnosti prometa na cestama i sigurnosti vozača, uključujući tijekom aktivnosti koje vozač obavlja kada vozilo miruje. Nadalje, moderna narav profesije vozača trebala bi pobuditi interes mladih za to zanimanje, što bi trebalo doprinijeti zapošljavanju novih vozača u razdobljima njihova pomanjkanja.

↓ 2003/59/EZ uvodna izjava 6.

(8) Kako bi se spriječili nejednaki uvjeti natjecanja, ova bi se Direktiva trebala primjenjivati na prijevoznu djelatnost koju obavljaju kako državljani država članica tako i državljani trećih zemalja koji su zaposleni u poduzeću sa sjedištem u državi članici ili za njega rade.

↓ 2003/59/EZ uvodna izjava 22. (prilagođeno)

(9) U svrhu poštivanja načela prava ⌦ Unije ⌫, poželjno je da se iz primjene ove Direktive izuzmu vozači vozila koja se koriste za obavljanje prijevoza kada se procijeni da će to imati neznatan utjecaj na sigurnost prometa na cestama ili ako bi zahtjevi iz ove Direktive predstavljali nesrazmjeran ekonomski ili socijalni teret.

↓ 2018/645 uvodna izjava 6. (prilagođeno)

(10) ⌦ Određena ⌫ izuzeća ⌦ potrebno je propisati za ⌫ situacije kada upravljanje vozilom nije vozačeva glavna djelatnost i kada bi zahtijevanje usklađivanja sa zahtjevima ⌦ ove ⌫ Direktive predstavljalo nerazmjerno opterećenje za vozače. U načelu, upravljanje vozilom ne smatra se vozačevom glavnom djelatnošću kada ono čini manje od 30 % radnog vremena unutar mjesec dana.

↓ 2018/645 uvodna izjava 7. (prilagođeno)

(11) Ako se upravljanje vozilom odvija rijetko, u ruralnim područjima ⌦ ili ⌫ ako vozilom upravljaju vozači koji obavljaju prijevoz za vlastite potrebe poduzeća, trebalo bi primjenjivati izuzeća pod uvjetom da je sigurnost prometa na cestama i dalje osigurana. Zbog različitih uvjeta u ruralnim područjima Unije u geografskom i klimatskom pogledu te u pogledu gustoće naseljenosti, države članice trebale bi imati diskrecijsko pravo pri određivanju može li se takvo upravljanje vozilom smatrati povremenim i utječe li takvo izuzeće na sigurnost prometa na cestama: primjerice s obzirom na vrstu ceste, opseg prometa ili prisutnost ranjivih sudionika u cestovnom prometu.

↓ 2018/645 uvodna izjava 8.

(12) S obzirom na to da se udaljenosti koje osobe zaposlene u poljoprivredi, hortikuluri, šumarstvu, ratarstvu i ribarstvu, koje su izuzete od ove Direktive, moraju prijeći u sklopu svojeg posla razlikuju diljem Unije, trebalo bi prepustiti državama članicama da u svojem nacionalnom pravu utvrde najveće dopuštene udaljenosti na koje se primjenjuju izuzeća, izračunane od mjesta na kojem se nalazi poduzeće.

↓ 2003/59/EZ uvodna izjava 7.

(13) Kao dokaz da vozač ispunjava svoje obveze, države članice moraju vozačima izdati svjedodžbe o stručnoj osposobljenosti („SSO”) kojima se dokazuje njihova početna kvalifikacija ili periodično osposobljavanje.

↓ 2003/59/EZ uvodna izjava 8.

(14) Države članice moraju, radi olakšanja provedbe odredaba koje se odnose na početnu kvalifikaciju, moći odabrati između nekoliko mogućnosti.

↓ 2003/59/EZ uvodna izjava 9.

(15) Kako bi zadržali svoju vozačku kvalifikaciju, sadašnji bi vozači trebali obavljati periodično ponovno osposobljavanje iz vještina ključnih za njihovo zanimanje.

↓ 2018/645 uvodna izjava 9.

(16) Od onih vozača koji su izuzeti od obveze stjecanja početne kvalifikacije trebalo bi ipak zahtijevati da, neovisno o tome što se i dalje koriste tim izuzećem, obave periodično osposobljavanje kako bi osigurali ažurnost svojeg znanja o pitanjima koja su ključna za njihov rad.

↓ 2003/59/EZ uvodna izjava 10.

(17) Minimalni zahtjevi koje je potrebno ispuniti u pogledu početne kvalifikacije i periodičnog osposobljavanja odnose se na sigurnosna pravila koja treba poštovati tijekom vožnje i mirovanja vozila. Razvoj defenzivne vožnje – predviđanje opasnosti, poštivanja drugih sudionika u cestovnom prometu – koji ide ruku pod ruku s racionalnom potrošnjom goriva, pozitivno će utjecati i na društvo i na sâm sektor cestovnog prometa.

↓ 2003/59/EZ uvodna izjava 11.

(18) Ova Direktiva ne smije utjecati na stečena prava vozača koji je vozačku dozvolu potrebnu za obavljanje djelatnosti vozača dobio prije datuma utvrđenog za dobivanje SSO-a kojom se dokazuje odgovarajuća početna kvalifikacija ili periodično osposobljavanje.

↓ 2003/59/EZ uvodna izjava 12.

(19) Tečajeve osposobljavanja propisane za stjecanje početne kvalifikacije i obavljanje periodičnog osposobljavanja trebali bi moći organizirati samo centri za osposobljavanje koje su odobrila nadležna tijela država članica. Kako bi se osigurala kvaliteta tih odobrenih centara, nadležna bi tijela trebala utvrditi usklađene kriterije za njihovo odobravanje, uključujući uspostavljenu visoku razinu profesionalnosti.

↓ 2003/59/EZ uvodna izjava 13.

(20) Za organiziranje provjera propisanih u vezi s početnom kvalifikacijom i periodičnim osposobljavanjem nisu ovlaštena samo nadležna tijela država članica, nego i svako tijelo koje država članica odredi. S obzirom na važnost ove Direktive za sigurnost prometa na cestama i jednakost uvjeta natjecanja, nadležna tijela država članica trebala bi nadzirati navedene provjere.

↓ 2003/59/EZ uvodna izjava 14.

(21) Države članice trebale bi propisati obvezu obavljanja prvog periodičnog osposobljavanja i izdati odgovarajući SSO u roku od pet godina od datuma izdavanja SSO-a kojim se dokazuje početna kvalifikacija ili u roku od pet godina od isteka roka u kojem određeni vozači mogu ostvariti svoja stečena prava. Isto tako mora postojati mogućnost skraćenja ili produljenja navedenih rokova. Nakon prvog periodičnog osposobljavanja, vozač mora svakih pet godina obaviti periodično osposobljavanje.

↓ 2003/59/EZ uvodna izjava 15. (prilagođeno)

(22) Kao dokaz da vozač koji je državljanin države članice ima jedan od SSO-a predviđenih ovom Direktivom te kako bi se olakšalo međusobno priznavanje različitih SSO-a, države članice trebaju unijeti u tu svrhu utvrđenu, usklađenu oznaku ⌦ Unije ⌫, kao i rok njezine valjanosti, u vozačku dozvolu ili u vozačku karticu o kvalifikacijama koju države članice međusobno priznaju, a čiji je usklađeni obrazac utvrđen ovom Direktivom. S obzirom na važnost prava koja se tom karticom dodjeljuju za sigurnost prometa na cestama i jednakost uvjeta natjecanja, ta kartica treba ispunjavati iste zahtjeve u vezi sa zaštitom od krivotvorenja kao i vozačka dozvola.

↓ 2018/645 uvodna izjava 10. (prilagođeno)

(23) Države članice trebale bi u suradnji s Komisijom elektroničkim putem razmjenjivati informacije o svjedodžbama o stručnoj osposobljenosti („SSO”). Trebale bi razviti potrebnu elektroničku platformu vodeći računa o analizi troškova i koristi koju je provela Komisija, uključujući mogućnost proširenja mreže EU za vozačke dozvole uspostavljene Direktivom 2006/126/EZ Europskog parlamenta i Vijeća[11]. Uz druge koristi, to će omogućiti državama članicama da lako pristupaju informacijama o završenom osposobljavanju koje nije dokumentirano u vozačkoj dozvoli vozača. Važno je da države članice i Komisija ulože napore u daljnji razvoj te funkcije s ciljem ostvarivanja pristupa u stvarnom vremenu tijekom provjera na cesti.

↓ 2018/645 uvodna izjava 11. (prilagođeno)

(24) Uzimajući u obzir razvoj na području osposobljavanja i edukacije te s ciljem povećanja doprinosa ⌦ ove ⌫ Direktive sigurnosti prometa na cestama i relevantnosti osposobljavanja za vozače, u tečajevima osposobljavanja trebalo bi ⌦ obraditi ⌫ predmete koji se odnose na sigurnost prometa na cestama, kao što su uočavanje opasnosti; zaštita ranjivih sudionika u cestovnom prometu, a posebno pješaka, biciklista i osoba s ograničenom pokretljivošću; učinkovita vožnja u smislu potrošnje goriva; vožnja u ekstremnim vremenskim uvjetima i izvanredni prijevozi. U tom kontekstu tečajevi bi također trebali obuhvaćati inteligentne prometne sustave te bi se trebali razvijati kako bi ostali ukorak s tehnološkim promjenama.

↓ 2018/645 uvodna izjava 12.

(25) Državama članicama trebalo bi dati jasnu mogućnost da unaprijede i moderniziraju prakse osposobljavanja primjenom alata informacijske i komunikacijske tehnologije (ICT), kao što su e-učenje i kombinirano učenje, tijekom dijela osposobljavanja, pri čemu istodobno osiguravaju kvalitetu osposobljavanja. Pri unaprjeđivanju i modernizaciji prakse osposobljavanja s pomoću alata ICT-a važno je voditi računa o činjenici da pojedine specifične teme, na primjer postavljanje lanaca za snijeg ili osiguravanje tereta ili pak drugi elementi osposobljavanja za koje je važan praktični aspekt, zahtijevaju praktično osposobljavanje te ih se ne može na odgovarajući način obuhvatiti tim alatima za učenje. Praktično osposobljavanje moglo bi se sastojati od upravljanja vozilom, ali ne nužno. Znatan dio osposobljavanja koje se zahtijeva u skladu s ovom Direktivom trebao bi se provoditi u odobrenom centru za osposobljavanje.

[11] Direktiva 2006/126/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o vozačkim dozvolama (SL L 403, 30.12.2006., str. 18.).

↓ 2018/645 uvodna izjava 13. (prilagođeno)

(26) Kako bi se osigurala dosljednost između različitih oblika osposobljavanja koji se zahtijevaju na temelju prava Unije, države članice trebale bi imati mogućnost kombiniranja različitih vrsta relevantnog osposobljavanja: primjerice, trebale bi moći kombinirati osposobljavanje o prijevozu opasnih tvari, o podizanju svijesti o invaliditetu ili o prijevozu životinja, s osposobljavanjem predviđenim u ⌦ ovoj ⌫ Direktivi.

↓ 2018/645 uvodna izjava 14. (prilagođeno)

(27) Kako bi se spriječilo da se ⌦ razlikama u ⌫ praksama koje države članice primjenjuju ometa uzajamno priznavanje i ograničava pravo vozača na obavljanje periodičnog osposobljavanja u državi članici u kojoj rade, tijela države članice trebala bi, u slučaju da se završeno osposobljavanje ne može unijeti u vozačku dozvolu, biti dužna izdati vozačku karticu o kvalifikacijama, u obliku koji je propisan standardnim obrascima, kojom će se osigurati uzajamno priznavanje za svakog vozača koji ispunjava zahtjeve ⌦ ove ⌫ Direktive.

↓ 2018/645 uvodna izjava 15.

(28) Upotreba potvrda za vozače kao dokaza o usklađenosti vozača iz trećih zemalja sa zahtjevima u pogledu osposobljavanja mogla bi predstavljati prepreku za vozače kada prijevoznik vrati potvrdu tijelima koja su je izdala, posebno kada se ti vozači žele zaposliti u drugoj državi članici. Kako bi se izbjegle situacije u kojima vozači u takvim okolnostima moraju ponoviti osposobljavanje pri novom zapošljavanju, države članice trebale bi poticati suradnju i razmjenu informacija o kvalifikacijama vozača.

↓ 2018/645 uvodna izjava 19.

(29) Kako bi se doprinijelo smanjenju emisija stakleničkih plinova i poboljšanju kvalitete zraka olakšavanjem upotrebe vozila s pogonom na alternativna goriva, države članice trebale bi dobiti mogućnost na svojem državnom području dopustiti osobama koje posjeduju vozačku dozvolu B kategorije upravljanje određenim vrstama vozila s pogonom na alternativna goriva čija je najveća dopuštena masa veća od 3 500 kg, ali nije veća od 4 250 kg. Ta mogućnost da se premaši masa od 3 500 kg trebala bi biti uvjetovana time da dopuštena dodatna masa proizlazi isključivo iz prekoračenja mase uvjetovanog alternativnim pogonskim sustavom te bi trebala biti podložna ograničenjima i uvjetima čija je svrha izbjegavanje štetnih posljedica na sigurnost prometa na cestama.

↓ 2003/59/EZ uvodna izjava 17.

(30) Potrebno je propisati posebne odredbe u vezi s izdavanjem svjedodžbi za vozače na koje se ova Direktiva odnosi, a koji su državljani trećih zemalja.

↓ 2019/1243 članak 1. i Prilog t. IX. (prilagođeno)

(31) Kako bi se ⌦ ova ⌫ Direktiva prilagodila znanstvenom i tehničkom napretku, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. ⌦ Ugovora o funkcioniranju Europske unije ⌫ kako bi se izmijenili prilozi I. i II. te Direktive. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016[12]. Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.

↓ 2018/645 uvodna izjava 20. (prilagođeno)

(32) S obzirom na to da cilj ove Direktive, odnosno ⌦ utvrđivanje ⌫ standarda koji se primjenjuje diljem Unije za početnu kvalifikaciju i periodično osposobljavanje vozača određenih cestovnih vozila za prijevoz robe ili putnika, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog prekogranične prirode cestovnog prometa i pitanja koja se trebaju riješiti ovom Direktivom on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.

↓

(33) Ovom Direktivom ne bi se trebale dovoditi u pitanje obveze država članica u pogledu rokova za prenošenje u nacionalno pravo i datuma početka primjene direktiva, koji su navedeni u Prilogu IV dijelu B,

[12] SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

↓ 2003/59/EZ

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

↓ 2018/645 članak 1. stavak 1.

Članak 1.

Područje primjene

Ova se Direktiva primjenjuje na vožnju koju obavljaju:

(a) državljani države članice, i

(b) državljani trećih zemalja koji su zaposleni u poduzeću sa sjedištem u državi članici ili koji za njega rade

(dalje u tekstu „vozači”) koji obavljaju cestovni prijevoz na javnim cestama unutar Unije i pritom upravljaju:

– vozilima za koja je potrebna vozačka dozvola kategorije C1, C1 + E, C ili C + E, kako su definirane u Direktivi 2006/126/EZ, ili vozačka dozvola koja se priznaje kao istovjetna,

– vozilima za koja je potrebna vozačka dozvola kategorije D1, D1 + E, D ili D + E, kako su definirane u Direktivi 2006/126/EZ, ili vozačka dozvola koja se priznaje kao istovjetna.

Za potrebe ove Direktive upućivanja na kategorije vozačkih dozvola koje sadržavaju znak plus („+”) čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga III.

↓ 2018/645 članak 1. stavak 2.

Članak 2.

Izuzeća

1. Ova se Direktiva ne primjenjuje na vozače vozila:

(a) čija najveća dopuštena brzina ne prelazi 45 km/h;

(b) kojima se koriste ili ih nadziru oružane snage, civilna zaštita, vatrogasne službe, snage odgovorne za održavanje javnog reda i mira te službe hitne pomoći, kada se prijevoz obavlja za potrebe zadaća povjerenih navedenim službama;

(c) na kojima se obavljaju ispitivanja na cesti u svrhu tehničkog razvoja, popravka ili održavanja, ili vozače novih ili prerađenih vozila koja još nisu stavljena u promet;

(d) za koja je potrebna vozačka dozvola kategorije D ili D1 i kojima upravlja osoblje koje se bavi održavanjem, bez putnika, prema centru za održavanje smještenom u blizini najbliže baze za održavanje kojom se koristi prijevoznik ili iz njega, pod uvjetom da upravljanje tim vozilom nije vozačeva glavna djelatnost;

(e) koja se upotrebljavaju u hitnim intervencijama ili u spasilačkim misijama, uključujući vozila koja se upotrebljavaju pri nekomercijalnom prijevozu humanitarne pomoći;

(f) koja se upotrebljavaju za obuku vozača i vozački ispit svake osobe koja želi ishoditi vozačku dozvolu ili svjedodžbu o stručnoj osposobljenosti („SSO”) u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1., pod uvjetom da se ta vozila ne upotrebljavaju za komercijalni prijevoz robe i putnika;

(g) koja se upotrebljavaju za nekomercijalni prijevoz putnika ili robe;

(h) kojima se prevozi materijal, oprema ili strojevi koje vozači upotrebljavaju tijekom rada, pod uvjetom da upravljanje tim vozilom nije vozačeva glavna djelatnost.

U pogledu točke (f) ovog stavka, ova Direktiva ne primjenjuje se na osobe koje žele ishoditi vozačku dozvolu ili SSO u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. kada te osobe tijekom učenja kroz rad obavljaju dodatno vozačko osposobljavanje, pod uvjetom da su te osobe u pratnji druge osobe koja posjeduje SSO ili instruktora vožnje, za kategoriju vozila koje se upotrebljava u svrhu utvrđenu u toj točki.

2. Ova Direktiva ne primjenjuje se ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(a) vozači vozilima prometuju u ruralnim područjima radi obavljanja prijevoza za vlastite potrebe vozačeva poduzeća;

(b) vozači ne nude usluge prijevoza;

(c) države članice smatraju da se dotični prijevoz obavlja povremeno i nema utjecaja na sigurnost prometa na cestama.

3. Ova Direktiva ne primjenjuje se na vozače vozila koja upotrebljavaju ili bez vozača unajmljuju poljoprivredna, hortikulturna, šumarska, ratarska ili ribarska poduzeća za prijevoz robe, kao dio vlastite poduzetničke djelatnosti, osim ako je upravljanje tim vozilom dio vozačeve glavne djelatnosti ili ako se tijekom vožnje premaši u nacionalnom pravu utvrđena udaljenost od mjesta na kojem se nalazi poduzeće koje vozilo ima u vlasništvu, najmu ili zakupu.

↓ 2003/59/EZ (prilagođeno)

Članak 3.

Kvalifikacija i osposobljavanje

1. Uvjet za obavljanje vožnje iz članka 1. stjecanje je početne kvalifikacije i periodično osposobljavanje. U tu svrhu države članice dužne su osigurati:

(a) sustav početne kvalifikacije

Države članice odabiru jednu od sljedećih dviju opcija:

i. opcija koja obuhvaća pohađanje tečaja i provjeru znanja

U skladu s odjeljkom 2. (2.1.) Priloga I., ova vrsta početne kvalifikacije uključuje obvezno pohađanje tečaja tijekom određenog vremena. Tečaj završava provjerom znanja. Nakon uspješno obavljene provjere znanja, kvalifikacija se potvrđuje izdavanjem SSO-a predviđenog člankom 6. stavkom 1. točkom (a);

ii. opcija koja obuhvaća samo provjeru znanja te provjeru vještina i ponašanja

U skladu s odjeljkom 2. (2.2.) Priloga I., ova vrsta početne kvalifikacije ne uključuje obvezno pohađanje tečaja, nego samo provjeru znanja i provjeru vještina i ponašanja. Nakon uspješno obavljene provjere znanja i provjere vještina i ponašanja, kvalifikacija se potvrđuje izdavanjem SSO-a predviđenog člankom 6. stavkom 1. točkom (b).

Međutim, država članica može ovlastiti vozača da upravlja vozilom na njezinom državnom području i prije nego što dobije SSO ako vozač polazi nacionalni tečaj stručnog osposobljavanja u trajanju od najmanje šest mjeseci tijekom razdoblja od najviše tri godine. U okviru navedenog tečaja stručnog osposobljavanja, provjere znanja iz točaka i. i ii. mogu se obavljati postupno;

(b) sustav periodičnog osposobljavanja

U skladu s odjeljkom 4. Priloga I., periodično osposobljavanje uključuje obvezno pohađanje tečaja. Ono se potvrđuje izdavanjem SSO-a predviđenog člankom 8. stavkom 1.

2. Države članice mogu isto tako predvidjeti sustav ubrzanog stjecanja početne kvalifikacije, kako bi vozač morao upravljati vozilom u slučajevima iz članka 5. stavka 2. točke (a) podtočke ii. i ⌦ članka 5. stavka 2. ⌫ točke (b), iz članka 5. stavka 3. točke (a) podtočke i. i ⌦ članka 5. stavka 3. ⌫ točke (b).

U skladu s odjeljkom 3. Priloga I., ubrzano stjecanje početne kvalifikacije uključuje obvezno pohađanje tečaja. Ono završava provjerom znanja. Nakon uspješno obavljene provjere znanja, kvalifikacija se potvrđuje izdavanjem SSO-a predviđenog člankom 6. stavkom 2.

3. Države članice mogu vozače koji su dobili svjedodžbu o stručnoj osposobljenosti iz Uredbe (EZ) br. 1071/2009 Europskog parlamenta i Vijeća[13] izuzeti od provjera znanja iz stavka 1. točke (a) podtočaka i. i ii. te stavka 2. iz predmeta obuhvaćenih provjerom znanja predviđenom Uredbom i, prema potrebi, pohađanja odgovarajućeg dijela tečaja.

Članak 4.

Stečena prava

Sljedeći vozači izuzeti su od obveze stjecanja početne kvalifikacije:

(a) vozači koji imaju vozačku dozvolu kategorije D1, D1 + E, D ili D + E ili vozačku dozvolu koja se priznaje kao istovjetna, izdanu najkasnije ⌦ do 10. rujna 2008. ⌫;

(b) vozači koji imaju vozačku dozvolu kategorija C1, C1 + E, C ili C + E ili vozačku dozvolu koja se priznaje kao istovjetna, izdanu najkasnije ⌦ do 10. rujna 2009. ⌫.

Članak 5.

Početna kvalifikacija

1. Za pristup obavljanju početne kvalifikacije nije potrebno prethodno dobiti odgovarajuću vozačku dozvolu.

[13] Uredba (EZ) br. 1071/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavljanju zajedničkih pravila koja se tiču uvjeta za obavljanje djelatnosti cestovnog prijevoznika te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 96/26/EZ (SL L 300, 14.11.2009., str. 51.).

2. Vozači vozila namijenjenih prijevozu robe smiju upravljati vozilom:

(a) od navršenih 18 godina:

i. vozilom kategorija C i C + E ako imaju SSO iz članka 6. stavka 1.;

ii. vozilom kategorija C1 i C1 + E ako imaju SSO iz članka 6. stavka 2.;

(b) od navršene 21 godine vozilom kategorija C i C + E ako imaju SSO iz članka 6. stavka 2.

3. Vozači vozila namijenjenih za prijevoz putnika smiju upravljati vozilom:

(a) od navršene 21 godine:

i. vozilom kategorija D i D + E za linijski prijevoz putnika do 50 kilometara udaljenosti i vozilom kategorija D1 i D1 + E ako ima SSO iz članka 6. stavka 2.

Svaka država članica može vozača vozila iz jedne od prethodno navedenih kategorija ovlastiti da upravlja takvim vozilima na njezinu području od navršene 18. godine ako ima SSO iz članka 6. stavka 1.;

ii. vozilom kategorija D i D + E ako imaju SSO iz članka 6. stavka 1.

Svaka država članica može vozača vozila iz jedne od ⌦ tih ⌫ kategorija ovlastiti da upravlja takvim vozilima na njezinu području od navršene 20. godine ako ima SSO iz članka 6. stavka 1. Navedena se dobna granica može spustiti na 18 navršenih godina ako vozač upravlja takvim vozilima bez putnika;

(b) od navršene 23. godine vozilom kategorija D i D + E ako imaju SSO iz članka 6. stavka 2.

4. Ne dovodeći u pitanje dobne granice utvrđene u stavku 2., vozači koji obavljaju prijevoz robe i imaju SSO iz članka 6. za jednu od kategorija vozila predviđenih stavkom 2. ovog članka nisu obvezni imati SSO za neku drugu kategoriju vozila predviđenu u tom stavku.

Ove se odredbe primjenjuju pod istim uvjetima i na vozače koji obavljaju prijevoz putnika u kategorijama vozila iz stavka 3.

5. Vozači koji obavljaju prijevoz robe i koji svoju djelatnost proširuju ili mijenjaju kako bi prevozili putnike, ili obrnuto, te koji imaju SSO iz članka 6. ne trebaju ponavljati zajedničke dijelove početne kvalifikacije, nego samo dijelove koji su specifični za novu kvalifikaciju.

Članak 6.

SSO kojim se potvrđuje početna kvalifikacija

1. SSO kojim se potvrđuje početna kvalifikacija

(a) SSO izdan na temelju pohađanja tečaja i provjere znanja

U skladu s člankom 3. stavkom 1. točkom (a) podtočkom i., države članice zahtijevat će od kandidata za vozača pohađanje tečajeva u centrima za osposobljavanje koje su nadležna tijela odobrila u skladu s odjeljkom 5. Priloga I. „odobreni centri za osposobljavanje”. Ti tečajevi obuhvaćaju sve predmete navedene u odjeljku 1. Priloga I. To osposobljavanje završit će uspješno obavljenom provjerom znanja utvrđenom u odjeljku 2. (2.1.) Priloga I. Navedenu provjeru znanja organizirat će nadležna tijela država članica ili bilo koji subjekt koji ta tijela ovlaste, kako bi se

utvrdilo ima li kandidat za vozača u pogledu prethodno navedenih predmeta razinu znanja koja se zahtijeva u odjeljku 1. Priloga I. Navedena tijela ili subjekti nadzirat će provjeru znanja te će vozaču, ako je uspješno obavi, izdati SSO kojim se potvrđuje početna kvalifikacija.

(b) SSO izdan na temelju provjere znanja i provjere vještina i ponašanja

U skladu s člankom 3. stavkom 1. točkom (a) podtočkom ii., države članice zahtijevaju od kandidata za vozača uspješno obavljanje provjere znanja i provjere vještina i ponašanja iz odjeljka 2. (2.2.) Priloga I. Navedene provjere znanja organiziraju nadležna tijela država članica ili bilo koji subjekt koji ta tijela ovlaste, kako bi se utvrdilo ima li kandidat za vozača u pogledu prethodno navedenih predmeta razinu znanja koja se zahtijeva u odjeljku 1. Priloga I. Navedena tijela ili subjekti nadzirat će provjere te će vozaču, ako ih uspješno obavi, izdati SSO kojim se potvrđuje početna kvalifikacija.

2. SSO kojim se potvrđuje ubrzano stjecanje početne kvalifikacije

U skladu s člankom 3. stavkom 2., države članice zahtijevat će od kandidata za vozača pohađanje tečajeva u odobrenim centrima za osposobljavanje. Ti tečajevi obuhvaćaju sve predmete navedene u odjeljku 1. Priloga I.

Osposobljavanje će završiti provjerom znanja iz odjeljka 3. Priloga I. Navedenu provjeru znanja organizirat će nadležna tijela država članica ili bilo koji subjekt koji ta tijela ovlaste, kako bi se utvrdilo ima li kandidat za vozača u pogledu prethodno navedenih predmeta razinu znanja koja se zahtijeva u odjeljku 1. Priloga I. Navedena tijela ili subjekti nadzirat će provjeru znanja te će vozaču, ako je uspješno obavi, izdati SSO kojim se potvrđuje ubrzano stjecanje početne kvalifikacije.

↓ 2018/645 članak 1. stavak 3.

Članak 7.

Periodično osposobljavanje

Periodično osposobljavanje sastoji se od osposobljavanja koje imateljima SSO-a omogućuje ažuriranje znanja ključnih za njihov rad, s posebnim naglaskom na sigurnost prometa na cestama, zdravlje i sigurnost na radu te smanjenje utjecaja vožnje na okoliš.

Navedeno osposobljavanje organiziraju odobreni centri za osposobljavanje u skladu s odjeljkom 5. Priloga I. Osposobljavanje se sastoji od nastave u učionici, praktičnog osposobljavanja i, po mogućnosti, osposobljavanja s pomoću alata informacijske i komunikacijske tehnologije (ICT) ili visokokvalitetnih simulatora. Ako se vozač zaposli u drugom poduzeću, već obavljeno periodično osposobljavanje mora se uzeti u obzir.

Periodično osposobljavanje osmišljeno je na način da se njime produbljuju i revidiraju neki od predmeta navedenih u odjeljku 1. Priloga I. Ono mora obuhvaćati niz predmeta te uvijek mora uključivati najmanje jedan predmet koji se odnosi na sigurnost prometa na cestama. Predmetima osposobljavanja moraju se uzimati u obzir promjene u relevantnom zakonodavstvu i tehnologiji te, u najvećoj mogućoj mjeri, posebne potrebe vozača u pogledu osposobljavanja.

↓ 2003/59/EZ (prilagođeno)

Članak 8.

SSO kojim se potvrđuje periodično osposobljavanje

1. Kada vozač obavi periodično osposobljavanje iz članka 7., nadležna tijela država članica ili odobreni centar za osposobljavanje izdat će mu SSO kojim se potvrđuje periodično osposobljavanje.

2. Imatelji SSO-a iz članka 6. ⌦ moraju obaviti prvi tečaj periodičnog osposobljavanja ⌫ u roku od pet godina od izdanja navedenog SSO-a.

Države članice mogu skratiti ili produljiti rokove iz ⌦ prvog podstavaka ⌫, *inter alia*, ⌦ kako bi se ⌫ podudarali s datumom isteka razdoblja valjanosti vozačke dozvole. Međutim, navedeno razdoblje ne smije biti kraće od tri godine ili dulje od sedam godina.

3. Vozač koji je obavio prvi tečaj periodičnog osposobljavanja iz stavka 2. obavlja periodično osposobljavanje svakih pet godina prije isteka razdoblja valjanosti SSO-a kojim se potvrđuje periodično osposobljavanje.

4. Imatelji SSO-a iz članka 6. ili SSO-a iz stavka 1. ovog članka te vozači iz članka 4. koji više ne obavljaju zanimanje i ne ispunjavaju zahtjeve iz stavaka 1., 2. i 3. ⌦ ovoga članka ⌫ dužni su, prije nego što ponovno započnu obavljati zanimanje, obaviti periodično osposobljavanje.

5. Vozači koji obavljaju cestovni prijevoz robe ili putnika i koji su obavili tečajeve periodičnog osposobljavanja za jednu od kategorija vozačkih dozvola iz članka 5. stavaka 2. i 3. nisu obvezni nastaviti periodično osposobljavanje za neku drugu kategoriju vozila iz tih stavaka.

Članak 9.

Mjesto osposobljavanja

↓ 2018/645 članak 1. stavak 4. (prilagođeno)

Vozači iz članka 1. točke (a) ove Direktive stječu početnu kvalifikaciju iz članka 5. ove Direktive u državi članici ⌦ gdje ⌫ imaju uobičajeno boravište, kako je definirano u članku 12. Direktive 2006/126/EZ.

↓ 2003/59/EZ (prilagođeno)

Vozači iz članka 1. točke (b) ⌦ ove Direktive ⌫ stječu navedenu kvalifikaciju u državi članici ⌦ gdje ⌫ poduzeće ima sjedište ili u državi članici koja im je izdala radnu dozvolu.

Vozači iz članka 1. točaka (a) i (b) obavljaju periodično osposobljavanje iz članka 7. u državi članici ⌦ gdje ⌫ imaju uobičajeno boravište ili u državi članici ⌦ gdje ⌫ rade.

↓ 2018/645 članak 1. stavak 5. (prilagođeno)

Članak 10.

Oznaka Unije

1. Na temelju SSO-a kojim se potvrđuje početna kvalifikacija i SSO-a kojim se potvrđuje periodično osposobljavanje, nadležna tijela država članica, uzimajući u obzir odredbe članka 5. stavaka 2. i 3. i članka 8. ove Direktive, navode usklađenu oznaku „95” Unije, predviđenu u Prilogu I. Direktivi 2006/126/EZ, pored odgovarajućih kategorija ⌦ vozačkih ⌫ dozvola:

– na vozačkoj dozvoli, ili

– na vozačkoj kartici o kvalifikacijama izrađenoj u skladu s obrascem navedenim u Prilogu II. ovoj Direktivi.

Ako nadležna tijela države članice u kojoj je ishođen SSO ne mogu u vozačkoj dozvoli navesti oznaku Unije, ona vozaču izdaju vozačku karticu o kvalifikacijama.

Vozačke kartice o kvalifikacijama koje su izdale države članice uzajamno se priznaju. Prilikom izdavanja ⌦ vozačke ⌫ kartice ⌦ o kvalifikacijama ⌫ nadležna tijela provjeravaju valjanost vozačke dozvole s obzirom na kategoriju dotičnog vozila.

2. Vozaču iz članka 1. točke (b) ⌦ ove Direktive ⌫ koji upravlja vozilom namijenjenim za cestovni prijevoz robe također se dopušta da kvalifikaciju i osposobljavanje predviđene u ovoj Direktivi dokaže putem potvrde za vozače predviđene u Uredbi (EZ) br. 1072/2009 Europskog parlamenta i Vijeća[14] pod uvjetom da se na njoj nalazi oznaka „95” Unije. Za potrebe ove Direktive država članica izdavateljica navodi oznaku „95” Unije u odjeljku za napomene u potvrdi ako je dotični vozač ispunio zahtjeve u vezi s kvalifikacijom i osposobljavanjem predviđene u ovoj Direktivi.

3. Potvrde za vozače koje ne nose oznaku „95” Unije i koje su izdane prije 23. svibnja 2020. u skladu s člankom 5. Uredbe (EZ) br. 1072/2009, a posebno njegovim stavkom 7., s ciljem potvrđivanja usklađenosti sa zahtjevima u pogledu osposobljavanja na temelju ove Direktive, prihvaćaju se kao dokaz o kvalifikacijama do datuma njihova isteka.

↓ 2018/645 članak 1. stavak 6.

Članak 11.

Mreža za izvršavanje

1. Za potrebe izvršavanja države članice razmjenjuju informacije o izdanim ili povučenim SSO-ima. U tu svrhu države članice u suradnji s Komisijom razvijaju elektroničku mrežu ili rade na proširenju postojeće mreže, vodeći računa o Komisijinoj ocjeni najisplativije opcije.

2. Mreža može sadržavati informacije zabilježene u SSO-ima kao i informacije o administrativnim postupcima povezanima s SSO-ima.

[14] Uredba (EZ) br. 1072/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o zajedničkim pravilima za pristup tržištu međunarodnog cestovnog prijevoza tereta (SL L 300, 14.11.2009., str. 72.).

3. Države članice osiguravaju da se obrada podataka provodi isključivo za potrebe provjere usklađenosti s ovom Direktivom, a posebno sa zahtjevima u pogledu osposobljavanja utvrđenima u ovoj Direktivi, u skladu s Uredbom (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća[15].

4. Pristup mreži mora biti zaštićen. Države članice mogu odobriti pristup samo nadležnim tijelima koja su odgovorna za provedbu ove Direktive i nadzor nad usklađenosti s njome.

↓ 2019/1243 članak 1. i Prilog t. IX(5) (prilagođeno)

Članak 12.

Prilagodba znanstvenom i tehničkom napretku

Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 13 ⌦ o izmjenama ⌫ I. i II. radi njihove prilagodbe znanstvenom i tehničkom napretku.

Članak 13.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima ovim člankom.

2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 12. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od 26. srpnja 2019. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 12. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.

5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

6. Delegirani akt donesen na temelju članka 12. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

---

[15] Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

↓ 2003/59/EZ (prilagođeno)

Članak 14.

Stavljanje izvan snage

Direktiva ⌦ 2003/59/EZ, kako je izmijenjena aktima navedenima u Prilogu IV. dijelu A, ⌫ stavlja se izvan snage ⌦ , ne dovodeći u pitanje obveze država članica u pogledu rokova za prenošenje u nacionalno pravo i datuma početka primjene direktiva, koji su navedeni u Prilogu IV dijelu B ⌫.

↓

Upućivanja na Direktivu stavljenu izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga V.

↓ 2003/59/EZ (prilagođeno)

Članak 15.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu ⌦ 24. svibnja 2021 ⌫.

Članak 16.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament
Predsjednik/Predsjednica

Za Vijeće
Predsjednik/Predsjednica